

SP2331 Poruchy chování 1

SPc548 Specializace: Poradenství, diagnostika a intervence jedinců s poruchami chování 1

SPc323 Poradenství, diagnostika a intervence v etopedii I

Vyučující

Mgr. et Mgr. et Mgr. Věra Linhartová, Ph.D.

doc. PhDr. Věra Vojtová, Ph.D.

Případné organizační záležitosti řešte po přečtení celého sylabu e-mailem s Věrou Linhartovou.

Termíny výuky dle formy studia

Prezenční studium

Čtvrtek 9:00 -11: 50, učebna 52

Ve čtvrtky 16.2. a 23.2. 2022 vyučuje Věra Vojtová, od 2.3. vyučuje Věra Linhartová. Výuka se nekoná během tzv. čtecího týdne a není také v době praxe (termíny dle informací vedení fakulty). V sobotu 15. 4. se bude společně s celoživotními a kombinovanými studujícími konat nepovinné setkání, které bude vedeno formou kazuistického semináře či workshopu zaměřeného na IPK, vyučuje Věra Linhartová a přizvaná lektorka.

Kombinované studium

Pátek 3.3. v čase 8:00- 13:50 vyučuje Věra Vojtová, v soboty 11.3. a 18.3. v čase 9:00-14:00 vyučuje Věra Linhartová, vždy v učebně 51. V sobotu 15. 4. se bude konat nepovinné setkání, které bude vedeno formou kazuistického semináře či workshopu zaměřeného na IPK, vyučuje Věra Linhartová a přizvaná lektorka.

Celoživotní studium

V pátek 3.3. v čase 8:00- 13.50 vyučuje Věra Vojtová, v soboty 11.3. a 18.3.v čase 9:00-14:00 vyučuje Věra Linhartová, vždy v učebně 51. Výuka v sobotu 1. 4. bude nahrazena individuální stáží v SVP, kterou si plní každý studující sám dle svých časových možností. Výuka v sobotu 15. 4. bude vedena formou kazuistického semináře či workshopu zaměřeného na IPK, vyučuje Věra Linhartová a přizvaná lektorka.

Orientační osnova kurzu

- Diagnostika speciálního pedagoga se zaměřením na poruchy chování, identifikace cílů intervence, dlouhodobé cíle intervence
- Nástroje pro diagnostiku chování, škálování
- Prevence/poradenství/intervence rizikového/problémového chování, terapie a intervence
- Resilientní zdroje poradenství a intervence 3P
- Model informované intervence – podpora, posilování, provázení
- Vedení případu – struktura záznamu
- Pedagogické poradenství a intervence ve výchovně vzdělávacím procesu etopedie, vymezení poradenství ve vztahu k sociální práci

- Poradenský rozhovor, záznam poradenského rozhovoru
- Motivační rozhovory
- Poradenská témata
- Případová konference, Interaktivní případová konference

Podmínky pro úspěšné absolvování kurzu

- **aktivní účast na výuce (i v případě online formy)**– průběžné aktivní vstupy, zapojování se do diskuze a úkolů, aktivní účast je součástí závěrečného hodnocení, pro prezenční formu platí, že jsou možné dvě omluvené absence
- **odevzdání tří úkolů** – viz zadání níže, **do pondělí 31.5.2023** včetně

Dopředu Vás prosíme, abyste si pohlídali včasné termíny odevzdání úkolů. Ke zkoušce bude možné jít až po úspěšném odevzdání všech úkolů.

Ukončení předmětu

Předmět bude ukončen ústní zkouškou nad tématy probíranými v průběhu semestru, ke zkoušce bude třeba mít připravenou kazuistiku dítěte (kazuistiky jsou součástí i výstupů z praxe, vše je pak součástí portfolia k SZZ), o přesné podobě zkoušky vás budeme informovat v závěru semestru. V minulých letech se nám osvědčila rozprava nad zadanými tématy ve trojicích.

Povinné výstupy kurzu – seminární práce

Písemné seminární práce odevzdejte do příslušných částí Odevzdávnice, do **pondělí 31.5.2022** včetně.

1. **Záznam pozorovaného chování** – ŠKOLNÍ KONTROLNÍ LIST (viz Interaktivní osnova „Diagnostika pro intervenci – škálování“) – vytvořte záznam pozorovaného chování dle struktury uvedené v dokumentu, zaměřte se na konkrétní dítě z praxe.
 2. **Poradenský rozhovor**- vytvořte grafický přehled okruhů a témat poradenského rozhovoru pro konkrétní dítě z praxe, poté vytvořte návrh baterie otázek (minimálně 5 otázek v každé oblasti) pro konkrétní dítě (v rámci praxe, ideálně pro dítě z předchozího úkolu)– možno inspirovat se metodikou Stop Dropout – část 2 (viz Interaktivní osnova - Poradenský rozhovor - obsah a forma poradenství – pdf dokument)
 3. **Analýza textu** – přečtěte si následující dva dokumenty: Tomášek, J. (2013) SELF-REPORTOVÉ STUDIE KRIMINÁLNÍHO CHOVÁNÍ. a MŠMT (2019). Národní strategie 2019 – 2027 – Primární prevence rizikového chování. Úkol má dvě části, A a B., celkový rozsah cca 2-3 normostrany.
- A) Pročtěte a analyzujte dle níže uvedené struktury oba texty, pokuste se zodpovědět položené otázky. Základním východiskem jsou uvedené dokumenty, zároveň můžete však doplnit text i o další zdroje.
Doporučený rozsah je maximálně 2 normostrany u části A, tj. 3600 znaků.

Tomášek, J. (2013) SELF-REPORTOVÉ STUDIE KRIMINÁLNÍHO CHOVÁNÍ.

Na co jsou zaměřeny významné self-reportové studie?

Co je nejčastějším zdrojem kriminálního/antisociálního chování

Jaké jsou charakteristiky problémového chování antisociálního charakteru u dětí a mladistvých?

Jaký je význam analýzy biografie jedince při diagnostice chování?

MŠMT (2019) Národní strategie 2019 – 2027 – Primární prevence rizikového chování.

Jaké je vymezení rizikového chování – srovnajte se definicí PECH?

Jako jsou rozdíly mezi selektivní primární prevencí a indikovanou primární prevencí?

Jak probíhá meziresortní spolupráce?

Popište roli metodik prevence – činnost a role – PPP, škola

Jaké faktory zvyšují efektivitu školní primární prevence?

Sepište i SWOT analýzu dokumentu:

Silné stránky - Vývoj nových metod, které jsou vhodné pro rozvoj silných stránek prevence

Slabé stránky - Odstranění slabin pro vznik nových příležitostí

Příležitosti - Použití silných stránek pro zamezení hrozeb

Hrozby - Vývoj strategií, díky nimž je možné omezit hrozby ohrožující naše slabé stránky

B) Po provedení analýzy obou dokumentů se vyjádřete za sebe, jak podle vás Národní strategie 2019 – 2027 reflektuje zjištění, která přinesl výzkum J. Tomáška (2013). Doporučený rozsah cca 1 normo strana u části B, tj. 1800 znaků.

Formální náležitosti všech úkolů

- Úkol uložte pod jménem **PRIJMENI_JMENO_UČO_nazev_ukolu** (př. Linhartova_Vera_237204_zaznam_chovani) a nahrajte pod stejným názvem i do Odevzdáárny v IS. Podrobný návod na <http://www.ped.muni.cz/etechnik/images/stories/navody/odevzdavarny.pdf>. Prosím, věnujte zvýšenou pozornost při nahrávání souborů a přesvědčte se, že je vaše práce pod správným názvem, kódem předmětu a ve správné složce.
- Formální náležitosti: Práce bude obsahovat **úvodní stranu zaužívanou dle šablony, s logem fakulty, názvem úkolu, jménem, příjmením a UČO** pro snadnou orientaci, pak bude teprve následovat samotné vypracování. Formátování: písmo velikosti 12, font Calibri, řádkování 1,15, zarovnání do bloku, nadpisy max. písmo velikosti 12.
- Pokud používáte jakékoliv materiál, nezapomeňte se držet správné formy odborné práce. Držte se odborného jazyka a citačních pravidel, normou pro citování je APA (viz <https://www.phil.muni.cz/journals/index.php/studia-paedagogica/pages/view/citation>).
- Práce bez výše uvedených formálních náležitostí (např. malý rozsah, bez uvedení případně použité literatury a zdrojů) nebude přijata.

Literatura

- Bechyňová, V. (2012) Případové konference. Portál.
- Ayers, H., Clarke, D. A. M., & Murray, A. (2000). Perspectives on behaviour: a practical guide to effective interventions for teachers . D. Fulton.
- Kopřiva, K. (2013). Lidský vztah jako součást profese.Portál.
- MPSV (2011). Manuál k případovým konferencím. MPSV
- MŠMT (2019). Národní strategie 2019 – 2027 – Primární prevence rizikového chování. MŠMT

- Navrátil, Pavel (2010). Reflexivita v posuzování životní situace klientek a klientů sociální práce
- Recknagel, Marion (2012) Jak komunikovat chytře : tipy a triky pro zvládání obtížných rozhovorů. Praha: Grada
- Tomášek, J. (2013) SELF-REPORTOVÉ STUDIE KRIMINÁLNÍHO CHOVÁNÍ.
- VOJTOVÁ, V. (2010) Inkluzivní vzdělávání žáků v riziku a s poruchami chování jako perspektiva kvality života v dospělosti. MSD
- VOJTOVÁ, V.(2003). Poradenství v rámci školy. In: VÍTKOVÁ, M. Otázky speciálně pedagogického poradenství, 1.vyd. MSD, s.176 – 182.
- VOJTOVÁ, V., FUČÍK, P. (2012) Předcházení problémům v chování žáků. Dotazník pro žáky. Národní ústav pro vzdělávání
- VOJTOVÁ, V., ČERVENKA, K. et al. (2012) Edukační potřeby dětí v riziku a s poruchami chování. Brno: Masarykova univerzita.

Těšíme se na vás

Věra Linhartová a Věra Vojtová